

SÄTTNA. (Medelpad.)

Sockennamnet *Settne* påträffas jämförelsevis sent i tillgängliga handlingar, nämligen först i 1543 års skattebok för Medelpad (*Nordlander*, Norrl. Saml. 4, s. 312; 5, s. 227), men icke förty är församlingen af gammalt ursprung, ty med Sättna afses tydligen den annexa till *Selånger*, som 1314 upptages i taxan för sexårgården (DS 3,

n. 1946). I moderförsamlingen inrättades 1743 en extrapredikantbefattning, hvars innehafvare från 1760 stationerades i Sättna. Församlingens anhållan år 1809 att tjänsten skulle ombildas till särskild komministratur bifölls 1810. Utbrytningen till själfständigt regalt pastorat försiggick 1873 jämlikt löneregleringsresolution af den 2 febr. 1872 (se inledn. till Selånger).

Äldsta kända kyrkan var af sten och låg på kyrkobordsängen sydväst om den nuvarande kyrkplatsen. Af ålder och vanskötsel nedramlade kyrkan till en stenhög och ersattes troligen på 1500-talet med ett träkapell uppfördt på samma plats. I kyrksilfverskatten inlevererades år 1548 till kon. Gustaf I från Sättna socken genom prosten Petrus Andreæ i Tuna 5 löd. mark 9 lod hwitt sölf. Redan 1651 funno sig Sättnaborna nödsakade att bygga en ny träkyrka ett stycke från den förra, som på grund af den vattensjuka marken sönderskridit. Men äfven denna byggnad befanns redan 1738 i följd af den lösa grunden så skröplig, att prosten i Tuna (Hdpr. 22/11 1738) å Sättnabornas vägnar begärde en kollekt till dess iståndsättande. Sådan beviljades af Kgl. Maj:t 16 jan. 1741, och under åren 1742-48 uppfördes en ny kyrka af trä med åttkantig grundplan under ledning af byggmästaren Sam. Hasselberg från Sthm. Invigningen förrättades af prosten i Selånger J. L. Huss i juli 1748. Åren 1909-10 företogs en genomgripande ombyggnad, hvarvid bland annat nytt torn af tegel uppfördes i väster, den gamla sakristan apterades till kor och ny sakristia tillbyggdes samt ny kyrkklocka anskaffades. Bevarade äro en del enklare medeltida träskulpturer och ett gammalt altarskåp.

Prästerskapet i Sättna före 1873, se *Selånger*.

[Litt.: *J. A. Hammargen*, Historiska anteckningar angående Sättna (i Sundsvallsposten 1910).

KYRKOHERDAR.

1. **Dokt. Johan Oskar Boström** (1873-82), utn. 10 jan. 1873 till khde i Sättna, tilltr. 1 maj s. å.; tilltr. som khde i *Sundsvall* 1 maj 1882.

2. **Carl Theodor Åberg** (1883-90), utn. khde i Sättna 27 okt. 1882, tilltr. här 1 maj 1883; tilltr. Borgsjö pastorat 1 okt. 1890; sist khde i *Skellefteå* n. 23.

3. **Jonas Peter Petersson** (1891-98), f. i Säbrå 9 mars 1847, föräldrar: Per Petersson och Brita Jonsdotter. Efter afgangsexamen vid Hsands h. läroverk 1 juni 1869 tjänstgjorde han läsåret 1869-70 som v. adjunkt och följande läsår som extra lärare vid samma läroverk, stud. i Upsala ht. 1871. Aflade där teor. teol. examen 15 dec. 1873 och prästex. i Hsand 3 okt. 1874 samt prästv. i Sthm 11 okt. s. å. v. komm. i Attmar 11 okt.-29 dec. s. å., v. komm. i Borgsjö 29 dec. 1874-3 jan. 1877, v. past. i Torp 3 jan.-31 maj 1877, åter v. komm. i Borgsjö till 1 juli 1878 samt innehade härunder tillika v. pastorsförordn. i Torp. Utn. komm. i Styrnäs

26 nov. 1877, tilltr. 1 juli 1878; förordn. 28 aug. 1878 att vara behjälplig med upprätthållandet af den prästerliga tjänstgöringen i Boteå till 1 maj 1879, v. past. i Torsåker 1 juli-1 okt. 1880. Af K. M:jt utn. till khde i Sättna 10 juni 1891, tilltr. 1 aug. s. å. Träffades af hjärtslag, då han med sin fru färdades på vägen från Sundsvall till hemmet, och afled nästan omedelbart 2 maj 1898. Han var varmt afhållen af församlingen för sitt vänsälla väsen och sitt nit. (Minnesord af *J. O. Boström* vid prästmötet i Hsand 1904.)

G. 1) 4/8 1877 m. *Justina Olivia Ebbersten*, dotter af landtbrukaren Jakob Ebbersten och Sofia Enander, d. 20/7 1878 i Borgsjö.

2) m. den förras syster *Emelie Matilda Ebbersten*, f. 23/11 1839; d. 15/8 1917 i Tynderö.

Barn: *Justus Jonas*, f. Borgsjö 24/4 1878, d. i Styrnäs 15/12 s. å.; *Ellen Victoria*, f. 17/4 1881, g. 31/7 1902 m. komm. i Tynderö Hjalmar Lindman, som änka bosatt i Sundsvall; *Carl Justus*, f. 19/1 1883, affärsman, d. i Australien troligen 1910.

4. Fil. dokt. **Jakob Albert Hammargren** (1900-), f. 15 april 1861 i Gideå, där fadern Carl Johan Hammargren var khde. Efter skolstudier i Piteå och Umeå mogenhetsex. i Falun 3 juni 1879, stud. i Upsala 9 sept. 1880, fil. kand. 30 jan. 1884, extralärare vid Umeå allm. läroverk vt. 1884, teor.-teol. ex. 30 jan. 1886, med dispens från prakt.-teol. ex. prästex. i Hsand 18 febr. 1886, prästv. s. d. och förordn. till past.adj. i Ljustorp, v. past. i Vännäs 15 maj s. å., utn. komm. i Laxsjö nyinrättade annexförsamling af Föllinge pastorat 3 nov. 1886, befullm. 3 jan. 1887, tilltr. 1 febr. s. å.; komm. i Hässjö församling 18 okt. 1889, tilltr. 1 nov. s. å.; afl. fil. licentiatex. 29 maj 1896, promov. fil. dokt. 31 maj 1898, utn. khde i Sättna 30 dec. 1898, tilltr. 1 maj 1900; teol. licentiat 14 nov. 1917.

Tr.: Komplement till fjerde hufvudstycket för skola och hem. Sundsvall 1893. - Bidrag till Ljustorps pastorats kyrkliga historia. Hsand 1896. - Om den liturgiska striden under Johan III. Ups. 1898 (akad. afh.). - Historiska anteckningar angående Sättna (en serie artiklar i Sundsvallsposten 1910.) - Slakten Dillner (i Jämten 1921). - Karl Gustaf Nordin * 2/1 1749 d. 14/3 1812, I. Kyrkohistorisk studie. Sunds. 1923. - Utg.: Bör katolska kyrkan smädas eller vördas? Teser och antiteser . . . [innehållande en samling tidningsuppsatser af flera författare, mot hvilka utg. tager katolska kyrkan i vissa afseenden i försvar], ib. 1925.